Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti Filologiya va ijtimoiy fanlar fakulteti
70540104 - Aniq va tabiiy fanlarni o‘qitish metodikasi
1-bosqich yo‘nalishi talabalariga 1-semestr uchun
« Ilmiy tadqiqot metodologiyasi » fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma

TASDIQLAYMAN
O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i
_____ I.Madatov
2025-yil 14-oktabr

Mavzu raqami	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo’ladi	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo’ladi	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremalar, kabi savollardan iborat bo’ladi	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo’ladi	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to’liq anglashga yo’naltiradigan savollardan iborat bo’ladi
1	“Fan” tushunchasini ta’riflang	Fan sohalari qanday tasniflanadi?	Ilmiy talqinning qanday ko‘rinishlari mavjud?	Fanda haqiqatni izlash qanday amalga oshiriladi.	Fanning funksiyalari haqida ma'lumot bering
1	“Ilmiy tadqiqot faoliyati asoslari” o‘quv kursiniмani o‘rganadi?	Ilmiy tadqiqot qanday bosqichlarda amalga oshiriladi?	Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilishda qanday metodlar qo‘llaniladi?	Fanda eng nufuzli mukofot haqida ma'lumot bering.	Fanning rivojlanish mantiqi nima bilan belgilanadi?
2	Tadqiqot jarayonida qanday metodologiyalarni qo‘llaysiz?	Sizning tadqiqotingizda foydalaniladigan asosiy nazariyalar nimalardan iborat?	Tadqiqot natijalaringizni qanday qilib tahlil qilasiz?	Sizning tadqiqotlaringiz qaysi sohalarda amaliy ahamiyatga ega?	Sizning tadqiqotlaringizda qaysi statistik usullarni qo‘llaysiz?
2	Tadqiqot individual va jamoaviy ilmiy mehnat birligi nimada?.	Tadqiqotda ilmiy an’ana va vorislikni davom ettirish – ma’naviy va metodologik qonuniyat sifatida nimalarni bilasiz?	Tadqiqot davomida qanday muammolarga duch kelgansiz va ularni qanday hal qilgansiz?	Tadqiqot jarayonida qanday axborot manbalaridan foydalanasiz?	Zehn va uning turlari haqida ma'lumot bering.
3	Ijodiy faoliyatingizdan olingan eng muhim natijangiz nima?	Sizning ilmiy tadqiqotingiz qanday yangi bilim yoki g‘oyalarni keltirib chiqardi?	Ijodiy va ilmiy faoliyat o‘rtasidagi farqni qanday tushunishingiz mumkin?	Daholik tabiati haqida ma'lumot bering	Ilmiy tadqiqot va ijodiy faoliyat uyg‘unligi
4	Ilmiy tadqiqotning asosiy maqsadi qaysi ilmiy muammoni hal qilishga qaratilgan?	Tadqiqot natijalari qaysi ilmiy nazariyalar yoki kontseptsiyalar bilan bog‘liq?	Sizning tadqiqotingizda foydalanilgan metodologiya qanday va uning afzalliklari nimalardan iborat?	Tadqiqot natijalari qaysi sohalarda amaliy qo‘llanilishi mumkin?	Ilmiy tadqiqotning kelgusi rivojlanish istiqbollarini qanday ko‘rasiz?
5	Ilmiy tadqiqotning asosiy turlari qanday toifalarga bo‘linadi?	Teoretik tadqiqot va amaliy tadqiqot o‘rtasidagi farq nima?	Empirik tadqiqotning asosiy xususiyatlari nimalardan iborat?	Tadqiqotlar davomida qanday usullar va metodologiyalar qo‘llaniladi?	Eksperimental tadqiqotning asosiy afzalliklari nimalardan iborat?
6	Muammo va muammoli vaziyat o‘rtasidagi asosiy farqlar nimalardan iborat?	Muammo aniqlanishida muammoli vaziyatlarning roli qanday?	3.Muammoli vaziyatlar qanday qilib muammolarni yanada murakkablashtirishi mumkin?	Muammo va muammoli vaziyatlar o‘rtasidagi o‘zaro ta'sirni o‘rganish uchun qanday tadqiqot usullari samarali?	Muammo va muammoli vaziyatlarning o‘zaro ta'sirini qamrab oladigan holatlar misollari nimalardan iborat?
7	Dalil nima va u ilmiy muammoni yechishda qanday rol o‘ynaydi?	Ilmiy muammoni hal qilishda raqobatlashuvchi dalillar (qarama-qarshi faktlar) qanday boshqariladi?	Dalillarni to‘plash va tahlil qilishda qanday usullar qo‘llaniladi?	Dalillarning ishonchliligini va haqqoniyligini qanday baholash mumkin?	Dalil va axloqiy me’yorlar o‘rtasidagi munosabat qanday namoyon bo‘ladi?

7	Ilmiy dalilning asosiy xususiyatlari (aniqlik, ishonchlilik, obyektivlik) qanday ahamiyatga ega?	Ilmiy gipotezalarni sinovdan o‘tkazishda dalillar qanday rol o‘ynaydi?	Dalillarni noto‘g‘ri yoki noto‘liq ishlatish ilmiy muammoni hal qilishda qanday oqibatlarga olib keladi?	Empirik dalillar va nazariy dalillarning o‘zaro bog‘liqligi qanday ifodalanadi?	Ilmiy dalilning amaliy tadqiqotlar va nazariy izlanishlar uchun farqi nimada?
8	Ilmiy maktab nima va uning asosiy metodologik yondashuvlari qanday aniqlanadi?	Ilmiy maktablar o‘z tadqiqot metodlarini qanday shakllantiradi va rivojlantiradi?	Ilmiy maktablarning metodologik asoslari boshqa ilmiy yo‘nalishlardan qanday farq qiladi?	Ilmiy maktablarda induktiv va deduktiv metodlardan qay tarzda foydalaniladi?	Eksperiment va kuzatuv metodlari ilmiy maktablar faoliyatida qanday rol o‘ynaydi?
8	Fanlararo (interdisiplinar) yondashuv ilmiy maktablar metodologiyasida qanday ahamiyatga ega?	Ilmiy maktablarda muammoli ta’lim texnologiyalari qanday qo‘llaniladi?	Ilmiy maktablarda nazariy tadqiqotlar va amaliy tadqiqotlar qanday uyg‘unlashadi?	Ilmiy maktablar o‘z metodologik yondashuvlarini zamonaviy texnologiyalar bilan qanday boyitadi?	Ilmiy maktablarda an’anaviy va innovatsion metodlarning o‘zaro aloqasi qanday namoyon bo‘ladi?
10	Ilmiy tushunishning mohiyati va xususiyatlari nimalardan iborat?	Tushunish va bilim olish jarayoni o‘rtasidagi bog‘liqlik qanday?	Ilmiy tushunishning chuqurligi qanday mezonlar orqali baholanadi?	Ilmiy tushunish qanday qilib sabab-oqibat munosabatlarini aniqlashga yordam beradi?	Ilmiy tushuntirish qanday falsafiy asoslarga tayanadi?
11	Axborotni muvaffaqiyatli izlash uchun qanday samarali usullar va vositalardan foydalanish mumkin?	Axborot izlashda an’anaviy (kutubxonalar) va zamonaviy (onlayn platformalar) usullarning qanday afzallik va kamchiliklari mavjud?	Ilmiy tadqiqotda axborot izlash jarayonida kalit so‘zlarni aniqlash va ulardan foydalanish qanday ahamiyatga ega?	Ilmiy axborotni izlashda qaysi ma’lumotlar bazalari (masalan, Scopus, Web of Science, Google Scholar) eng ishonchli hisoblanadi va nima uchun?	Axborot izlash jarayonida qanday qilib mavzuga mos va dolzarb manbalarni tanlash mumkin?
12	Rasionallik paradigmalari (klassik va noklassik) ilmiy tadqiqot metodologiyasiga qanday ta'sir ko‘rsatadi?	Rasionallik va ijodkorlik ilmiy tadqiqot jarayonida bir-birini qanday to‘ldiradi?	Ilmiy tadqiqotda rasionallikni haddan tashqari qo‘llash qanday yordamni chiqarishi mumkin?	Empirik ma'lumotlarni tahlil qilishda rasionallik muhim rol o‘ynaydi?	Ilmiy gipotezalarni aniqda rasionallik va farazlar (intuitsiya) o‘zaro muvozanat qanday qanday?
14	Tadqiqot natijalarini amaliyotga joriy qilish uchun qanday bosqichlarni o‘tish kerak?	Ilmiy natijalarni sanoat, qishloq xo‘jaligi yoki ijtimoiy sohalarga qanday tatbiq etish mumkin?	Tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish (patent olish, startap yaratish) jarayoni qanday amalga oshiriladi?	Ilmiy natijalarni davlat yoki xususiy tashkilotlar bilan hamkorlikda joriy qilish qanday usullar bilan amalga oshiriladi?	Innovatsion ilmiy ishlanmalarning barqarorligi va uzoq muddatli ishlatilishini qanday ta’minlash mumkin?
15	Olim sifatida professionallashish jarayonida qanday yordamlar va ko‘rinishni rivojlantirish zarur?	Ijtimoiy mas'uliyat va ilmiy tadqiqot o‘zlarining bog'lanishlari qanday? Olimlar ijtimoiy yordam hal qilishda qanday rol o‘ynaydi?	Olimlar o‘z ustida etik me'yorlarga qanday amal qilishlari kerak?	Ijtimoiy mas'uliyatni his qilgan olimlar, o‘z ilmiy tadqiqotida qanday jamiyatni olishi kerak? va jamiyat turlarini sanab bering.	Olimlar uchun hamkorlik va tajriba almashishning ahamiyati nimada?
15	O‘z sohangizda yangi bilimlarni olasizmi va tarqatishda qanday strategiyalarni qo‘llaysiz?	Olimlarning ijtimoiy mediada faol ishtirok etishlari, hisobotlarni tarqatish va ijtimoiy mas'uliyatlarini qanday tartibga solishda qanday rol o‘ynaydi?	O‘z sohangizda professional faoliyat va yangiliklarni uchun qanday resurslardan foydalanasiz?	O‘zbekistonning intellektual elitasining rivoji uning o‘ziga xos xususiyatlari haqida ma'lumot bering	Ilmiy elita va intellektuallar haqida ma'lumot bering.
9	Metod, metodologiya va metodika haqida ma'lumot bering	Ilmiy tadqiqotda metadologik tamoyillarning maqsadi nima?	Innovatsion ilmiy maktablarning kelajagini qanday asoslash mumkin?	Innovatsion ilmiy maktablarni rivojlantirish bo‘yicha tavsiyalar	Innovatsion ilmiy maktablarning jamiyatga ta’siri
9	Ratsionalizm va Emperizm haqida ma'lumot bering	Innovatsion ilmiy maktabning asosiy xususiyatlari	Ilm-fan nazariyasida “ilmiy maktab”, “ilmiy yo‘nalish” va “ilmiy muammo” atamalari farqlanishini izohlab bering.	Ilmiy maktablar tan olinishi nuqtayi nazaridan qaysi turlarga bo‘linadi	Ilmiy bilish tizimida metodologiyaning tutgan o‘rni va bilishning turlari